

บทที่ 6

บทสรุป

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ในปี พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2539 ซึ่งทำการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวางซ้อนข้อมูล (Overlay Technique) พบว่าในระยะเวลา 10 ปี ดังกล่าว สภาพการใช้ที่ดินในเขตเทศบาลตำบลหัวหินมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากความต้องการที่ดินเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น สถานพักแรม อาคาร ร้านค้า ที่อยู่อาศัย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ซึ่งพอจะสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) ลักษณะการใช้ที่ดินโดยทั่วไปในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2539 มีการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ.2529 ประมาณร้อยละ 12 ของพื้นที่ในเขตหัวหินทั้งหมด โดยการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยเป็นพื้นที่ที่เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด คือประมาณร้อยละ 9 รองลงมา ได้แก่ การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ซึ่งเพิ่มขึ้นเพียงประมาณร้อยละ 1.5 การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 การใช้ที่ดินประเภทนันทนาการเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.4 การใช้ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 0.2 การใช้ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้น 0.1 และการใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.07 ขณะที่บริเวณที่ว่างกลับมีพื้นที่ลดลงประมาณร้อยละ 11 เพราะถูกนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ นอกจากนี้การใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรมก็ลดลงเช่นกัน คือลดลงประมาณร้อยละ 0.7 โดยพื้นที่ที่หายไปส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัย

2) ลักษณะการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2539 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2529 ประมาณ 1,338 ไร่ ประเภทการใช้ที่ดินที่เพิ่มมากที่สุดคือ การใช้ที่ดินสำหรับสถานประกอบธุรกิจการค้าและการบริการ ลำดับรองลงมา ได้แก่ การใช้ที่ดินสำหรับสร้างอาคารชุดพักอาศัยหรือคอนโดมิเนียมและสถานพักแรมประเภทต่างๆ เป็นพื้นที่ 309 ไร่ และ 108 ไร่

ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมด้านการค้าและการบริการ เป็นกิจกรรมที่มีการเจริญเติบโต รวดเร็วที่สุดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น สำหรับการเพิ่มขึ้นของอาคารชุดพักอาศัย เป็น ลักษณะของที่พักแรมในรูปแบบที่เรียกว่าบ้านหลังที่สอง ส่วนใหญ่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สงบ ดินชายทะเล หาดทรายและราคาแพง

3) จากการที่จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี การค้าการบริการต่าง ๆ ก็เพิ่มขึ้นเพื่อ รองรับนักท่องเที่ยว ทำให้เมืองหัวหินเกิดการขยายตัวจากเดิมมากขึ้น จากลักษณะภูมิประเทศ ของเทศบาลตำบลหัวหิน รูปแบบการขยายตัวของเมืองหัวหินจึงเป็นแบบ Linear and concentric คือมีชุมชนศูนย์กลางใหญ่อยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่บริเวณหน้าตลาดนัดไร่ชย และเกิด ศูนย์กลางชุมชนย่อยกระจายออกไปในแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ ชุมชนเขาตะเกียบ และชุมชนเขาเต่า

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการที่ชุมชนหัวหินซึ่งอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลหัวหิน มีการเจริญเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จึงทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยว และผู้ลงทุนด้านการท่องเที่ยว ตลอดจน ผู้ที่เข้ามาอยู่อาศัย เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว การขยายตัว ทางด้านที่พักอาศัย และ พาณิชยกรรม เพื่อที่จะสนองตอบกับจำนวนนักท่องเที่ยว จึงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน การเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็วและขาดการควบคุมเช่นนี้ ทำให้สภาพแวดล้อม ของชุมชนหัวหิน มีการเปลี่ยนแปลง และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมภายใน เขตเทศบาลหัวหิน จึงเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกออกได้ดังนี้

1. ปัญหาสภาพแวดล้อม

- การรุกรานพื้นที่ชายทะเลบริเวณถนนเรศดำริห์ เช่น การสร้างอาคารไม้เรือนแถวเข้าไป ในทะเล การสร้างร้านอาหารและการสร้างลานตากปลาหมึก เป็นต้น ทำให้คุณภาพน้ำทะเล บริเวณนี้ น่าเสียดาย เนื่องจากการระบายน้ำทิ้งจากชุมชนบริเวณนี้

- ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอย เนื่องจากจำนวนที่พักอาศัยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจำนวนนัก ท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีจำนวนขยะมากขึ้น การจัดเก็บไม่เพียงพอกับปริมาณขยะ ในแต่ละ วันและจัดเก็บไม่ทั่วถึง และการขาดความเอาใจใส่ในการรักษาความสะอาดของผู้ประกอบการค้า บริเวณชายหาด

จากปัญหาดังกล่าวควรมีการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ และระบบการระบายน้ำที่ให้บริการได้อย่างทั่วถึง สำหรับปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยควรจัดหาพื้นที่สำหรับการฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่เหมาะสม

2. ปัญหาการใช้ที่ดิน

เนื่องจากการขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยขาดการวางแผนด้านการใช้ที่ดิน ทำให้การขยายตัวของชุมชน เป็นไปตามแนวถนน ลักษณะ Linear มีการพัฒนาพื้นที่บริเวณด้านหน้าติดถนนเพชรเกษม โดยพื้นที่ด้านในถัดจากถนนเข้ามาถูกทะเลาะเลย ไม่ได้มีการพัฒนามาใช้ประโยชน์ พื้นที่ติดชายทะเลส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สาธารณะ การทำทางลงสู่ทะเลหรือปรับปรุงพื้นที่บริเวณใกล้เคียงชายหาดทำได้ยาก นอกจากนี้บริเวณริมหาด มีการลงทุนของภาคเอกชน ในการก่อสร้างอาคารสูง โดยขาดการควบคุม เป็นการทำลายลักษณะธรรมชาติ ของพื้นที่ชายฝั่ง

จึงควรมีมาตรการควบคุมการก่อสร้างอาคารสูง คอนโดมิเนียม และโรงแรมในพื้นที่ติดทะเล นอกจากนี้ควรรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ โดยสร้างอาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นบ้านที่เหมาะสมกับการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว

3. ปัญหาการจราจร

เนื่องจากชุมชนหัวหิน มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 หรือถนนเพชรเกษม ซึ่งเป็นถนนสายหลักไปสู่ภาคใต้ ทำให้มียานพาหนะประเภทต่างๆ จำนวนมากผ่านชุมชนตลอดเวลา ยิ่งในช่วงวันหยุดและฤดูการท่องเที่ยว การจราจรบริเวณหน้าตลาดฉัตรไชย มีความแออัดคับคั่งมากและเป็นช่วงยาวไปถึง หน้าสำนักงานเทศบาลหัวหิน การจัดระบบจราจรยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการขาดแคลนที่จอดรถในย่านพาณิชย์กรรม ทำให้ต้องมีการจอดรถบนผิวถนน ตลอดจนโดยสารประจำทาง ก็ใช้ถนนเป็นสถานที่รับส่งผู้โดยสาร

ดังนั้นจึงเสนอให้ลดความสำคัญ ของถนนเพชรเกษมในบริเวณชุมชนศูนย์กลาง โดยเสนอให้มีการสร้างถนนเลี่ยงเมืองอ้อมไปทางด้านตะวันตกของเขานินเหล็กไฟ และเขาสนามกอล์ฟ เป็นโครงการที่สำนักผังเมืองกำหนดไว้

4. ปัญหาด้านสาธารณสุขโรคและสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัญหาสำคัญในข้อนี้คือ น้ำประปา การเพิ่มขึ้นของประชาชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยว

ที่พักอาศัย สถานพักผ่อน และสถานประกอบการต่างๆ ทำให้ความต้องการใช้น้ำประปาเพิ่มขึ้นมากขึ้น แนวโน้มการขาดแคลนน้ำมีมาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูตากอากาศ สาเหตุในการผลิตน้ำประปาไม่เพียงพอเนื่องจาก การขาดแหล่งน้ำดิบ การประปาหัวหินไม่มีแหล่งน้ำดิบของตนเอง ต้องอาศัยน้ำจากเขื่อนเพชรบุรีและเขื่อนปราณบุรีส่งมาตามคลองชลประทาน

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในอนาคต ควรเพิ่มระบบการผลิต โดยหาพื้นที่สำหรับกักเก็บน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และหาแหล่งน้ำสำรองในกรณีน้ำดิบส่งมาไม่ทัน

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการกระจายตัวของการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ในปี พ.ศ.2529 และ พ.ศ. 2539 และได้นำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา ดังนั้นจากฐานข้อมูลการใช้ที่ดินและข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่แล้วนี้ สามารถที่จะนำเข้าสู่ข้อมูลทางด้านพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาเพิ่มเติมต่อไปได้สะดวกยิ่งขึ้น เช่น ใช้วิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมในการเลือกแหล่งเก็บน้ำดิบ ใช้หาทิศทางที่เหมาะสมในการจัดการด้านสาธารณูปโภคในพื้นที่ที่คาดว่าจะแหล่งชุมชน ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางผังเมืองเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดกับสภาพพื้นที่ นอกจากนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการมองภาพรวมสำหรับการลงทุนในด้านอื่นๆที่นอกเหนือจากธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและด้านอื่นๆ ได้ต่อไป